

Nesne Tabanlı Programlama

Bölüm 10

UML Class Diyagramları

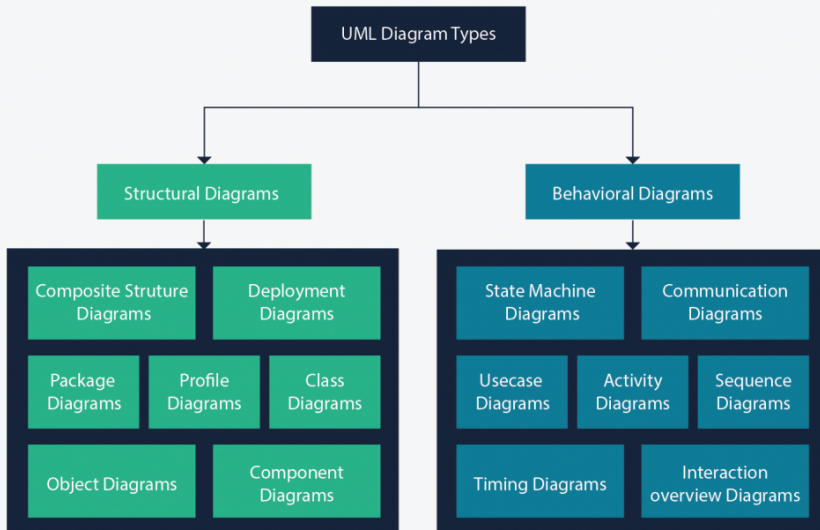
- UML
- Namespace, Enum kullanımı
- Visual Studio eklenti yükleme
- Örnekler

- **Unified Modeling Language (UML)** bir sistemin tasarımını görselleştirmek için yazılım mühendisliği alanında genel amaçlı modelleme dilidir.
- Yazılı bir dil değildir.
- **UML**, sistem ve yazılım geliştiricilerin yazılım sistemlerinin eserlerini belirleme, görselleştirme, oluşturma ve belgelemenin yanı sıra iş modellemesi için geliştirilen bir yöntemdir.
- 1995 yılında, yazılımlarda bir standart yaklaşım oluşturmak için geliştirilmiştir.
- **UML**, büyük ve karmaşık sistemlerin modellenmesinde başarısı kanıtlanmış en iyi mühendislik uygulamalarının bir koleksiyonunu temsil eder.

- **UML**, nesne yönelimli yazılım geliştirmenin ve yazılım geliştirme sürecinin çok önemli bir parçasıdır.
- **UML**, yazılım projelerinin tasarımını ifade etmek için çoğunlukla grafik gösterimler kullanır.
- **UML**'yi kullanmak, proje ekiplerinin iletişim kurmasına, potansiyel tasarımları keşfetmesine ve yazılımın mimari tasarımını doğrulamasına yardımcı olur.
- **UML** diyagramları ile önceden modellediğiniz bir nesne tabanlı modelinizi diğer insanların anlayabileceği (başka programla dili kullanan kullanıcılar veya programlama bilmeyen kişiler) formata çeviriyorsunuz
- Bu sayede yazılım geliştiren kişiler arasında ortak bir dil oluşturuyor.

- Yaygın olarak bilinen 14 çeşit **UML** türü bulunmaktadır.
- Yapısal ve davranışsal olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.
- **Structure Diagrams(Yapısal Diyagramlar)**, modellenmekte olan sistemde bulunması gerekenler için kullanılır.
- Bu ders kapsamında inceleyeceğimiz Class Diagram, Structure Diagram altında bulunmaktadır.
- Tasarlanan OOP modelin herkes tarafından anlaşılabilir yapıyı göstermek için kullanılır.

UML Types

- Animal türünde bir sınıfımızın olduğunu düşünelim.
- Bu sınıfımızın private olarak metin türünde name, integer türünde id ve age özellikleri olsun.
- Name özelliğini set etmek için setName adına public olarak erişilebilen bir metodu olsun.
- Eat isminde dışardan erişebilen bir metodu olsun.
- İlgili sınıfın c# kodunu ve UML Class diagram'ını inceleyelim.

Source code

0 references

```
class Animal
```

```
{
```

```
    private String name;
```

```
    private int id;
```

```
    private int age;
```

0 references

```
    public void setName(String name)
```

```
    {
```

```
        this.name = name;
```

```
    }
```

0 references

```
    public void eat()
```

```
    {
```

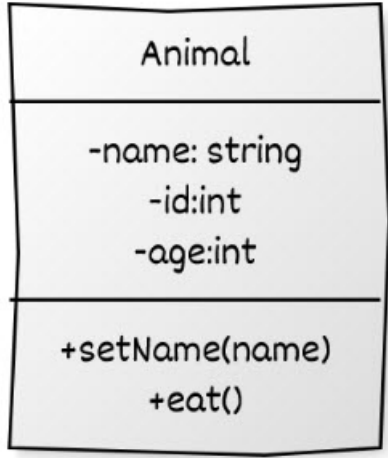
```
        Console.WriteLine("Eating");
```

```
    }
```

```
}
```


UML Class Diagram

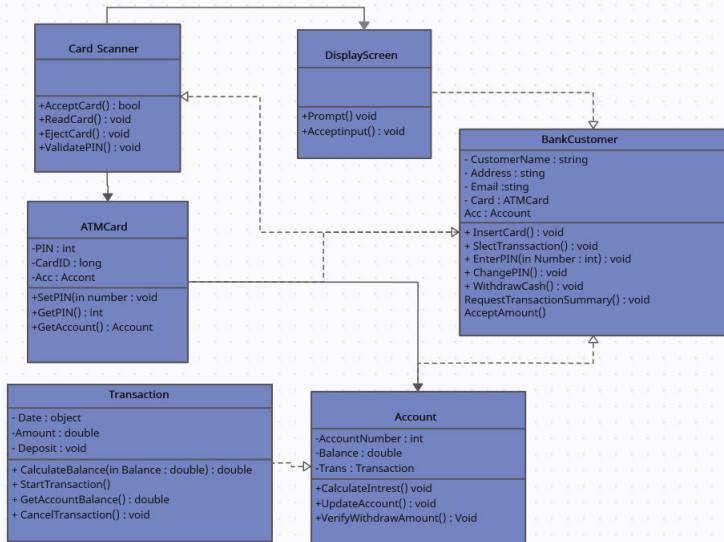

UML Class Diagram

- Class diyagramlarında sınıflar yukarıda görüldüğü gibi ifade edilir.
- En üst kısımda **Class** (sınıf) adı yazar.
- İkinci kısım **Attributes** (özellik) kısmıdır.
- Alt kısım ise **Methods** kısmını göstermektedir.
- - ifadesi **private** , + ifadesi **public** olarak erişildiğini ifade edilmektedir.
- Internal (sadece oluşturulan proje içerisinde erişilebilen modifier türü) ~ ile ifade edilir. Protected # ile ifade edilir.
- **readOnly** {readOnly} olarak, **statik** ise altı çizili (under line) olarak ifade edilir.

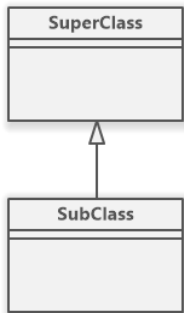
Class
- privateField: Integer # protectedField: Integer ~ internalField: Integer + publicField: Integer - readonlyField: Integer {readOnly} <u>+ StaticField: String = "DefaultValue"</u>
+ «create» Class () - PrivateMethod () # ProtectedMethod () ~ InternalMethod () + PublicMethod ()

Gerçek hayatta karşınıza çıkacak UML Class Diagram

C# Inheritance in UML

- Sınıfların **kalıtımı (inheritance)** doğrudan UML kullanılarak modellenenebilir.
- UML genellemesini kullanarak bir alt sınıfı bir üst sınıfa bağlayabilirsiniz. Genellemenin üçgen baş oku, bir alt sınıftan bir üst sınıfa işaret eder.

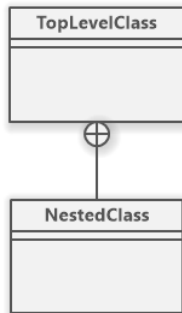

C# Nested Classes in UML

- Bağlı sınıflar (nested classes), UML içerme ilişkisi kullanılarak tanımlanabilir.
- Bağlayıcı, içinde artı işareti olan bir daire olarak gösterilir. Dairenin ucu kapsayıcı sınıfa, diğer ucu iç sınıfa bağlıdır.

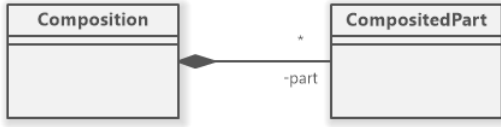
In C#, we can define a class within another class. It is known as a nested class. For example,

```
class OuterClass {  
    ...  
    class InnerClass {  
        ...  
    }  
}
```


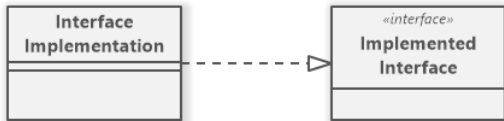
C# Class Composition in UML

- UML kompozisyon (Composition) ilişkilendirmesini kullanarak bir sınıfı başka bir sınıfın alan türü olarak kullanılabılır.
- Bu şekilde, sınıflar karmaşık olarak oluşturabilir.

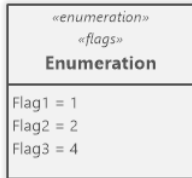
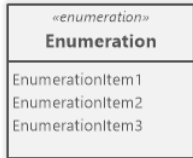
C# Interfaces in UML

- Arayüzler (Interfaces), bir sınıflandırıcıdan hangi üyelerin beklendiğini tanımlar.
- C# Interfaces, UML arayüzleri kullanılarak modellenenebilir. UML arabirimleri, notkalı çizgi ilişkisi kullanılarak sınıflarla ilişkilendirilir.

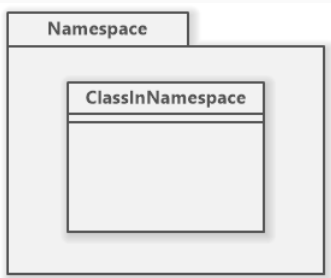

- Numaralandırılan değerler (enumeration), bir adlandırılmış değerler kümesini tanımlar. Belirli numaralandırma öğeleri için sayısal değerler tanımlanabilir. C# numaralandırmaları, UML numaralandırmaları kullanılarak modellenmiştir. Enumeration için flag kullanılır.

C# Namespace in UML

- **Namespace** ortak sınıfları bir arada tutmak için kullanılan yapıdır. Kütüphane adı olarak geçer.
- **Using** ibaresi ile kullanılır ve UML içerisinde aşağıda gösterildiği gibi ifade edilir.

Visual Studio eklenti yükleme

- UML oluşturmak için birçok hazır program bulunmaktadır.
- Visual studio için geliştirilen eklenti ile otomatik olarak UML diyagramınızı oluşturabilirsiniz.
- Windows başlangıç menüsünden **Visual Studio Installer** açın.
- Visual studio sürümünüzden **değiştir (change)** işaretleyin.
- **Individual components (bağımsız bileşenler)** tabında bulunan **Code tools (Kod araçları)** kategorisi alındaki **Class Designer (Sınıf Tasarımcısı)** işaretleyin.

Visual Studio Eklenti

Visual Studio Installer

[Yüklendi](#) [Kullanılabilir](#)

2 yüklemelerinin kullanılabilir güncelleştirme var.

[Tümünü güncelle](#)

Visual Studio Community 2022
17.4.2
Güçlü IDE, öğrenciler için ücretsiz, açık kaynak katkıda bulunanları ve bireyler
[Sürüm notları](#)

[Değiştir](#)
[Başlat](#)
[Daha fazla](#)

Visual Studio Community 2019
16.9.3
Güncelleştirme var
16.11.21 [Ayrıntıları görüntüle](#)

[Değiştir](#)
[Başlat](#)
[Daha fazla](#)
[Güncelleştir](#)

Visual Studio Community 2017
15.9.37
Güncelleştirme var
15.9.51 [Ayrıntıları görüntüle](#)

[Değiştir](#)
[Başlat](#)
[Daha fazla](#)
[Güncelleştir](#)

Geliştirici Haberleri

[What's new in Visual Studio productivity](#)
We often hear feedback from users like you that r...
6 Aralık 2022 Salı

[Get your developer news](#)
Staying up to date with relevant news about your...
5 Aralık 2022 Pazartesi

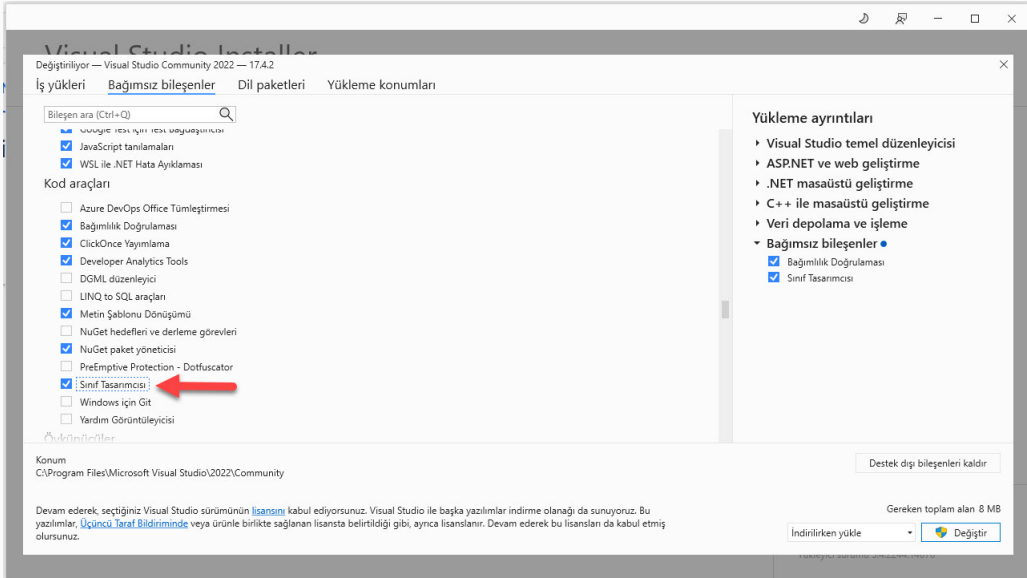
[Building a new JavaScript linting experience in Visual Studio](#)
Available today in the 17.4 public release, Visual S...
1 Aralık 2022 Perşembe

[Daha fazla Microsoft geliştirici haberi görüntüle...](#)

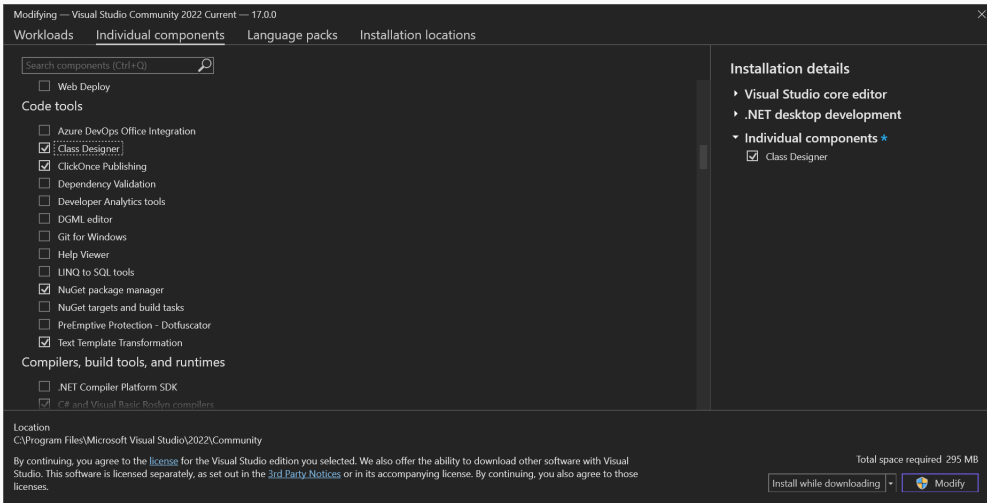
Yardıma mı ihtiyacınız var? [Microsoft Developer Community](#) adresini ziyaret edin veya [Visual Studio Destekinden](#) adresinden bize ulaşın.

Yükleyici sürümü 3.4.2244.14676

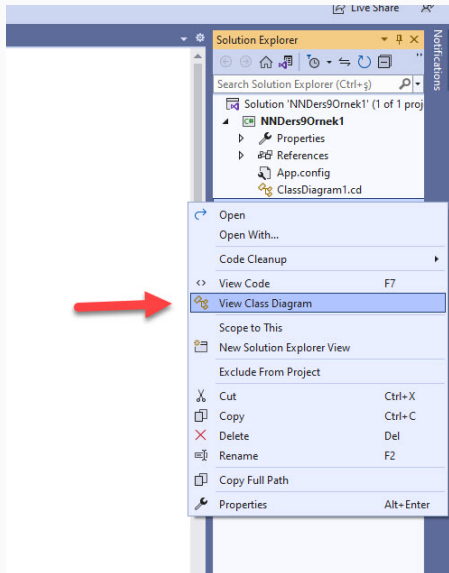
Visual Studio Eklenti

Visual Studio Eklenti (ingilizce)

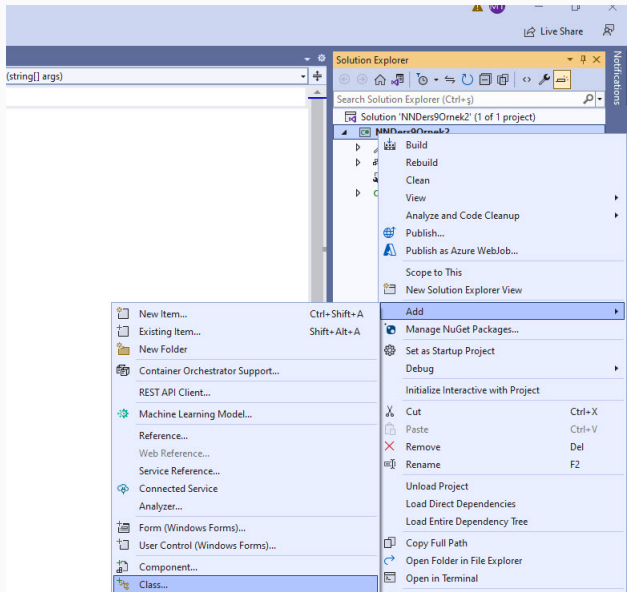
Kurulum işleminden sonra

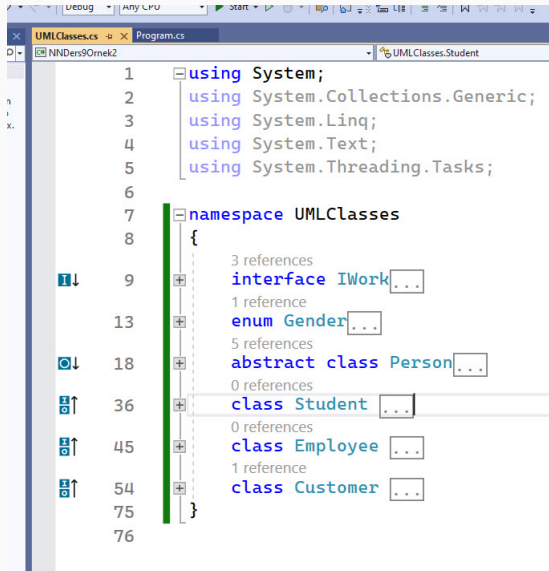
- Sınıfları yeni bir namespace içerisinde oluturan,
- Cinsiyet için Enum kullanan
- Person sınıfı için abstract class kullanan
- Employee, student ve Customer sınıflarının birer person olduğunu ve doWork yeteneklerini olduğunu
- Sistemin kodlayalım ve UML diyagramını oluşturulalım.

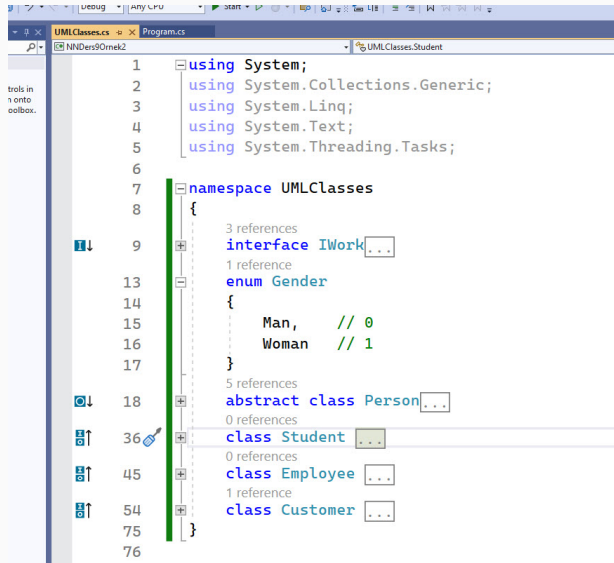
Harici Namespace ve doğal olarka sınıflar ekleme

Namespace

Enum


```
1 using System;
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Linq;
4 using System.Text;
5 using System.Threading.Tasks;
6
7 namespace UMLClasses
8 {
9     3 references
10     interface IWork {...}
11     1 reference
12     enum Gender
13     {
14         Man, // 0
15         Woman // 1
16     }
17     5 references
18     abstract class Person {...}
19     0 references
20     class Student {...}
21     0 references
22     class Employee {...}
23     1 reference
24     class Customer {...}
25 }
26
```

Person Class

```
0 references
abstract class Person
{
    0 references
    public int age { get; set; }
    0 references
    public string name { get; set; }
    0 references
    protected string address { get; set; }
    private int _tcKimlikNO;
    public Gender _gender;
    1 reference
    public Person()
    {
        Random rnd = new Random();
        this._tcKimlikNO = rnd.Next(0, 12345678);
    }
    0 references
    public int getTcKimlikNO
    {
        get { return _tcKimlikNO; }
    }
}
```

Student ve Employee Classes

0 references

```
class Student : Person, IWork
```

```
{
```

0 references

```
public int studentNumber { get; set; }
```

0 references

```
protected string schoolName { get; set; }
```

1 reference

```
public void doWork()
```

```
{
```

```
    Console.WriteLine("I am student.");
```

```
}
```

```
}
```

0 references

```
class Employee : Person, IWork
```

```
{
```

0 references

```
public string department { get; set; }
```

0 references

```
int salary { get; set; }
```

1 reference

```
public void doWork()
```

```
{
```

```
    Console.WriteLine("I am worker.");
```

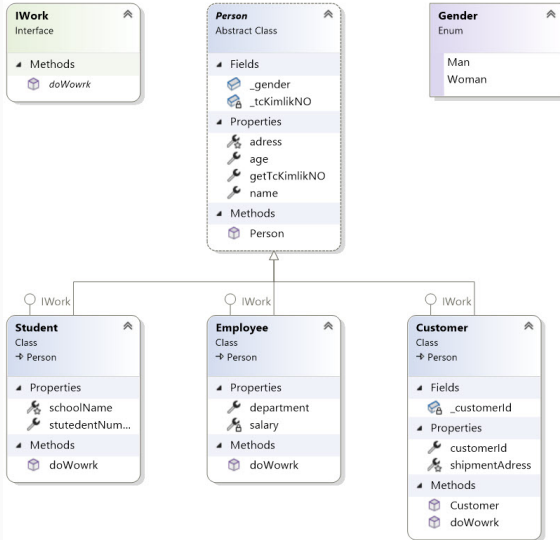
```
}
```

```
}
```

Customer Class

```
class Customer : Person, IWork
{
    private int _customerId;
    1 reference
    public int customerId
    {
        get
        {
            return customerId;
        }
    }
    0 references
    protected string shipmentAdress { get; set; }
    0 references
    public Customer() : base()
    {
        Random rn = new Random();
        this._customerId = rn.Next(0, 1000);
    }
    1 reference
    public void doWovrk()
    {
        Console.WriteLine("I am customer.");
    }
}
```

UML Class Diagram

- Asp.Net Web Application veya Windows Form ile football oyunu kodlayınız.
- Yetenekleri göstermek (şut atma vs top tutma) için Interface yapısı kullanılmalıdır.
- Futbolcuları oluştururken (kaleci, ön libero, forvet vb.) inheritance class kullanılmalıdır.
- Ödevleriniz özgün olsun.
- Kullandığınız objeler (btn vb.) classlardan oluşturduğunuz nesneler ile bağlantılı olsun.
- Kodlarınız ayrı bir Namespace olarak oluşturun.
- Oluşturduğunuz modelin UML Class Diagramını gösteriniz.
- 18 Aralık 07.59'a kadar gönderilenler 10+2, finale kadar gönderenler 10 puan (kayubmprogramlama1@gmail.com).